

Preporuke za lečenje bola u abdomenu (kod sindroma nervoznih creva)

Thomas Weiser, PhD

Bol u abdomenu je uobičajen i negativno utiče na kvalitet života. Brojna udruženja specijalista širom sveta uspostavila su smernice za lečenje sindroma nervoznih creva i sve one navode antispazmodike za lečenje bola u abdomenu. Međutim, korišćenje tačno određenih supstanci zavisi od dostupnih opcija lečenja. Vredi napomenuti da brojne smernice izričito preporučuju hioscin butilbromid i ulje peperminta, dok upotreba analgetika nije opcija.

Bol u abdomenu je uobičajen i generalno nema organski uzrok (tj. to je funkcionalni bol u abdomenu). Prema aktuelnim podacima, oko 35% odraslih pati od bola u abdomenu; jedan od šest oseća bol 1–3 dana mesečno, a jedan od 15 bolove ima čak i češće od jednom nedeljno [1].

Bol u abdomenu je takođe glavni simptom sindroma nervoznih creva. Razlika između povremenog bola u abdomenu i sindroma nervoznih creva je prvo učestalost bola, a drugo, istovremeno javljanje promena prilikom pražnjenja creva. Ako se fokusiramo na preporuke za lečenje bola, onda smernice za lečenje takođe ukazuju na odgovarajući pristup lečenju povremenog bola u abdomenu.

Sada postoje brojne (nacionalne) smernice za lečenje sindroma nervoznih creva. Jedan od razloga postojanja velikog broja smernica je da u svim zemljama nisu dostupne sve opcije lečenja, pa su zato preporuke koje su „posebno prilagođene“ važne za praksu lečenja na lokalnom nivou.

Šta se može zaključiti na osnovu ovih smernica za lečenje koje služe za ublažavanje povremenog bola u abdomenu?

U svim smernicama se preporučuje korišćenje antispazmodika (takođe poznatih kao spazmolitika) za lečenje bola u abdomenu (pogledati **Tabelu**). Pored klasičnih primera kao što su hioscin butilbromid¹ i drotaverin, ovde spadaju i drugi lekovi kao što su pinaverijum i trimebutin. Treba napomenuti da se hioscin butilbromid ponekad naziva butilskopolamin ili jednostavno hioscin ili hioscin bromid. Sve te smernice takođe preporučuju korišćenje ulja peperminta.

Tabela: Preporuke za lečenje bola u abdomenu zbog sindroma nervoznih creva

Država	Preporučeni lekovi (izbor)	Referenca
Hongkong	Antispazmodici	[2]
SAD	Otilonijum (bromid), pinaverijum (bromid), hioscin (bromid), cimetropijum (bromid), drotaverin, diciklomin, ulje peperminta	[3]
Meksiko	Mebeverin, trimebutin, butilskopolamin, hiosciamin, cimetropijum (bromid), otilonijum (bromid), pinaverijum (bromid), alverin (citrat), fenoverin, ročiverin, pirenzepin, ulje peperminta	[4]
Koreja	Antispazmodici kao što su alverin citrat, mebeverin, otilonijum (bromid), pinaverijum (bromid), ulje peperminta, hioscin (bromid), cimetropijum, trimebutin, floroglucinol	[5]
Nemačka	Antispazmodici kao što su butilskopolamin (bromid), mebeverin, ulje peperminta	[6]
Kanada	Antispazmodici kao što su diciklomin, hioscin (bromid), pinaverijum (bromid), ulje peperminta	[7]
Ujedinjeno Kraljevstvo	Antispazmodici	[8]
Poljska	Ulje peperminta, antispazmodici kao što su hioscin (bromid), drotaverin, otilonijum (bromid), cimetropijum (bromid), pinaverijum (bromid), diciklomin	[9]
Španija	Antispazmodici kao što su otilonijum (bromid), hioscin (bromid), cimetropijum (bromid), pinaverijum (bromid), diciklomin (hidrohlorid), ulje peperminta	[10]

¹Naziv korišćen u Evropskoj farmakopeji

Analgetici za bol u abdomenu?

Takođe je korisno ono što smernice ne preporučuju za lečenje bola u abdomenu, naime, analgetike kao što su paracetamol, aspirin ili drugi „blaži“ analgetici. To je prvenstveno zbog nepostojanja kliničkih podataka o delotvornosti. Drugo, njihov profil neželjenih dejstava (po gastrointestinali trakt) takođe ima određenu ulogu. Na primer, gastrointestinalni problemi kao što su gorušica, mučnina, povraćanje i bol u abdomenu su prijavljeni kao uobičajena neželjena dejstva aspirina.

Zaključci

Bol u abdomenu je uobičajan, narušava kvalitet života i često može da se uspešno leči antispazmodicima kao što su hioscin butilbromid, drotaverin ili ulje peperminta. Različite smernice za lečenje sindroma nervoznih creva su konzistentne u preporučivanju antispazmodika za lečenje bola u abdomenu; neke od njih izričito preporučuju hioscin butilbromid i ulje peperminta. Nasuprot tome, nijedna smernica ne preporučuje analgetike.

Literatura

1. Palsson et al. Gastroenterology. 2016;150:1481ff.
2. Wu et al. Hong Kong Med J. 2017;23:641ff.
3. Ford et al. American Journal of Gastroenterology. 2018;113:1ff.
4. Carmona-Sánchez. Revista de Gastroenterología de México. 2016;81:149ff.
5. Song. J Neurogastroenterol Motil. 2018;24:197ff.
6. Layer. Z Gastroenterol. 2011;49:237ff.
7. Moayyedi. Journal of the Canadian Association of Gastroenterology. 2019;2:6ff.
8. NICE, 2017 <https://pathways.nice.org.uk/pathways/irritable-bowel-syndrome-in-adults/managing-irritable-bowel-syndrome#content=view-node%3Anodes-second-line-pharmacological-treatment> (accessed 10.02.2020).
9. Pietrzak. Gastroenterology Rev. 2018;13:259ff.
10. Mearin. Rev Esp Enferm Dig. Madrid. 2016;108:332ff.

Sukob interesa: T. Weiser je zaposlen u kompaniji Sanofi.

Informacije pruža: Pisanje medicinskog prikaza i publikaciju finansira Sanofi Aventis Deutschland GmbH.

Informacije o publikaciji

Predana: 22.10.2020

Prihvaćena: 22.12.2020

Objavljena: 30.08.2021

